

Árpád, a honvisszafoglaló

Árpád nevű olvasóim – bárcsak sokan lennétek –, húzzátok ki büszkén magatokat: neveteket viselte 5400 évvel ezelőtt Egyiptom első királya* és 3000 évvel ezelőtt egy sumér-szabír városállam Mezopotámiában, melyet a Biblia** is többször említ. Ez a város állt ellen legtovább a szabírföldet előző asszír hódítóknak, de végül Kr. előtt 740-ben az utolsó védője is elesett. Az asszírok földig rombolták. Azóta az Árpád név a szabadság, a hősi ellenállás jelképeként élt a szabírok és utódaik, a magyarok legendáiban. Az Árpád sumér nyelven azt jelenti: *dicsőségre választott*. Ez méltó Álmos nagyfejedelem fiához, az *árpácska* jelentésmagyarázata egyszerűen nevetséges.

Emese álma, a Turul-nemzetség eredete

Ki ne ismerné az Árpád-ház isteni eredetének mondáját? Emesének, Ügyek asszonyának álmában égi turul hozza hírrül, hogy fia születik, és nyoszolyája lábától hatalmas folyó indul, fényt árasztva fut tova, és nem lesz erő, mi útját állja. Az álomban megjövendölt fiú Álmos. Az ő fia Árpád, a fénnel áradó folyó pedig az Árpád-uralkodóház, királyok, királyfiak és királylányok egész sora, akik a Hadak Úrának erejével és a turul tisztaságával hőskökké és szentekké váltak.

Árpád 840 körül született – nem *árpaszemecskének*, hanem *dicsőségre kiválasztott* hadúrnak. Isten dőlceget, rendkívüli testi-lelki erőt adott neki, a többi tudatos és gondos nevelésben nyerte el: bátor, kitűnő harcos, képzett hadvezér és diplomata volt. A legenda szerint Atilla lelke éledt újra benne, és Atilla régen elvesztett kardját hozta el neki az égből alászálló turul, hogy befejezhesse, amit apja, Álmos elkezdett: a magyarok hazatelepítését a Kárpát-medencébe.

Két festő és egy szobrász. Ki a három leghíresebb Árpád-ábrázolás alkotója?

* A világhírű Egyiptom-kutató, A. H. Gardiner szerint: ER-PAT-SAB-ÜR (Árpád szabír úr)

** Királyok II. Könyve, 18:34, Ézsaiás, 10:9

● A vérszerződés nem barbárság, hanem az igazak törvénye

890-ben az Etelközben Álmos vezetésével hét magyar nemzetség hét vezére szövetségre lépett. A Megyer, Tarján, Jenő, Kér, Keszi, Nyék és Kürt-Gyarmat törzsek *horkái* – Árpád, Előd, Kund, Ond, Tas, Huba és Töhötöm (Tétény) – borba csepegtetett vérükkel pecsételték meg szent esküjüket, hogy TEST-VÉR-ként együtt harcolnak, Álmost és ivadékait fejedelmükként fogadják el, kincsen és terheken egyaránt osztznak, az árulót, akár vezér, akár közember, egyformán büntetik. Nem más ez, mint az emberiség történelmének egyik legősibb demokratikus alkotmánya.

A legerősebb nemzetség, a Megyer adta a vezért, Álmost, majd Árpádot és a nemzetszövetség nevét: magyarok. Árpád kezdetben a hadak parancsnoka, azaz *gyula* volt. 890 körül, tehát még Álmos életében a törzsszövetség nagyfejedelmévé választották, ősi szokás szerint pajzsra emelték.

● A fehér ló mondája – csel vagy békeajánlat?

Mindig pirulva olvastam a Fehér ló mondáját: nem méltó a magyarokhoz, hogy csellel szerezzék meg Pannónát: *Ha Szvatopluk elfogadta Árpád ajándékát, ezzel eladta országát. A fehér lovon megvettük tőle a földet, a féken a füvet, a nyergen a vizet.* Amit a latin krónikák csalafintaságnak, a mohó és ostoba Szvatopluk, a Felvidéket bitorló morva fejedelem pedig megalázkodó hízelgésnek hitt, az valójában kegyes nagyúri gesztus volt. Árpád nem

cselt szőtt, hanem békét ajánlott: *Vedd ajándékomat, légy a szövetségem, vagy tisztulj őseim földjéről, különben erővel veszem vissza jussomat.*

Úgy is tett. A morvákat, a bolgárokat kiűzte a Kárpát-medencéből, szövetséget kötött a kor két legnagyobb hatalmával, a keleti frank és a bizánci császárral, így katonailag és diplomáciailag is előkészítette a hazatérést. 895–896-ban Árpád vezetésével előbb a főszereg, majd a több milliónyi állatállományt terelő hajcsárok, társzekerek végtelen sorával a kézművesek, asszonyok, gyermekek, öregek keltek útra. Mintegy 500 000 ember 1000-1500 km-t tett meg, öt nagy folyamon kelt át, míg a Vereckei-szoroshoz ért. Micsoda szervezettség, fegyelem, katonai és gazdasági erő kellett a vezetésükhöz, védelmükhöz, ellátásukhoz! Nem találom párját a világtörténelemben.

● Árpád hazatért a Kárpát-medencébe

Árpád népe nem idegen területet foglalt el, nem a besenyők elől menekült nyugat felé, hanem ősei földjét foglalta vissza az éppen itt uralkodó bolgároktól, szlávoktól, frankoktól. Az őslakosok, a szkíták, hunok, avarok maradékai szövetségesként fogadták őket.

Miért nem szabad tudnunk, hogy a magyarok európai történelme nem 896-tal kezdődik? Azért, hogy gyengébbek legyünk: kisebb gyökérből kisebb lombú fa nő. Osztrák hatalmi érdeket szolgálva mintegy 150 éve találták ki, hogy mi finnugor eredetű, halász-vadász vándornép vagyunk, semmi közünk a Mezopotámiában 6000 éve kultúrát teremtő sumérokhoz, szabírokhoz, a Szent András által 2000 éve a Kárpát-medencében talált és őskeresztény hitre térített szkítákhoz, a világhódító hunokhoz, a gazdag és kézműves-ségükről híres avarokhoz. Pedig e népek mind rokonaink.

Az a hely, ahol élsz –
világnak világa.
Az égig érő fának
ha nem nő újra ága,
úgy élj, te legyél –
virágnak virága!

Demjén Ferenc

**Hol találtak avar
aranykincseket
a régészek?**

A magyarok, vagyis a hunok másodszor is elfoglalták Pannóniát.

Képes Krónika

Attila halála után fia, Csaba visszatért Szkítiába apja népéhez és rokonaihoz, de háromezren a Kárpát-medencében maradtak. Ezek a székyek. Midőn értesültek arról, hogy a magyarok ismét Pannóniába költöznek, elébük mentek.

Kézai Simon

Alig öt év leforgása alatt az egész Kárpát-medence magyar fennhatóság alá került. A rokon őslakosság segítségével erős határsávot, *gyepürendszert* építettek ki, kijelölték a törzsek szálláshelyét, hozzáfogtak a termeléshez, a kereskedelem kiépítéséhez. A nemzetségfők Ópusztaszeren országgyűlést tartottak, megszabták az új haza rendjét, törvényeit, és az addigi *kendét*, Kurszánt *gyulává* választották meg.

**Melyik nép feladata
volt a gyepürendszer
védelme?**

A pozsonyi diadal

A szomszédok számára veszélyt jelentett az erősödő magyar nagyfejedelemség. 904-ben a bajorok Kurszán gyulát béketárgyalásra hívták, és gyalázatosan meggyilkolták. 907-ben a frankokkal szövetségbe lépve, Gyermeke Lajos király vezetésével megsemmisítő csapást készítettek mérni Árpád hadaira. Céljuk az volt, hogy kiűzzék a magyarokat a Kárpát-medencéből. Salzburg érseke elrendelte: *A magyarok kiirtassanak*. Őrgrófok és grófok, egyházi vezetők egyesített seregei 110 000 nehézfegyverrel és 100 hajóval indultak Pozsony alá Árpád alig 40 000 főnyi hada ellen. Iszonyú vereséget szenvedtek – nem a magyarok, hanem támadóik.

Mi akadályozta a németeket a menekülésben?

Legyetek büszkék: 907 júliusában majdnem háromszoros túlerőt győzött le a jólképzett, fegyelmezett magyar könnyűlovasság. Hogyan? Titkuk az íj, a ló, a turáni harcmódor és – Árpád, a zseniális hadvezér.

Fiúk, egyszer majd részletesen elmesélem nektek Árpád hihetetlenül taktikus hadvezetését. Már a németek előkészületeit pontosan felderítette, vonulásukat gyors támadásokkal lassította, soraikat zilálta. Előbb kemény csatában szétverte az egyházfők által vezetett 40 000-es sereget, majd tüzes nyilakkal felgyújtotta és megsemmisítette a teljes német hajóhadat 10 000 gyalogossal, élelem- és fegyverrakománnyal, ostromszekerekkel együtt. Végül az éj leple alatt lovassága átúszta a Dunát, és álmában körülvárva a frank tábornokot, nyílzáport zúdított rá. Fejvesztve menekült mindenki, maga a király is kis híján odaveszett.

A magyarok is nagy árat fizettek a győzelemért: elesett a fejedelem három fia, Tarhos, Üllő és Jutas, maga Árpád pedig a csata után nem sokkal halt bele sebeibe. Minthogy elsőszülött fia, Levente évekkel korábban a bolgárokkal vívott csatában elesett, legkisebb fia, Zolta lépett apja örökébe. Utódai, az Árpád-házi királyok még négy évszázadon át uralkodtak.

A pozsonyi lecke oly kemény volt, hogy 123 évig senki nem mert meg támadni határainkat. Árpád nagyfejedelem utódainak adót fizettek a bajorok, az itáliai, a balkáni uralkodók, a bizánci császár. Európa-szerte rettegtek a magyarok nyilait, sok uralkodó, sőt a pápa is szövetségünket kereste hadjárataiban. Hosszú időn át egyetlen akarat döntött Közép-Európában, és az a magyar fejedelemé volt. Dicsőségre választott Árpád *csillagokra lépett, szállt, szállt sólyom szárnyán, és – hazatalált*.

Zsigmond Emese

